

SPRAWIEDLIWY HANDEL

BIULETYN INFORMACYJNY

MAJ-CZERWIEC 2014

Rok 2, Nr 5 25 czerwiec 2014 r.

MŁODZIEŻOWA DEBATA W STRASBURGU

10 maja w Strasburgu, w ramach obchodów Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu, odbyła się debata kandydatów do Parlamentu Europejskiego z producentem Sprawiedliwego Handlu z Salwadoru

oraz sporą liczbą młodych Europejczyków, którzy w tym czasie uczestniczyli w Europejskim Spotkaniu Młodych (w tym roku odbyło się pod nazwą: „Pomysły na rzecz lepszej Europy”).

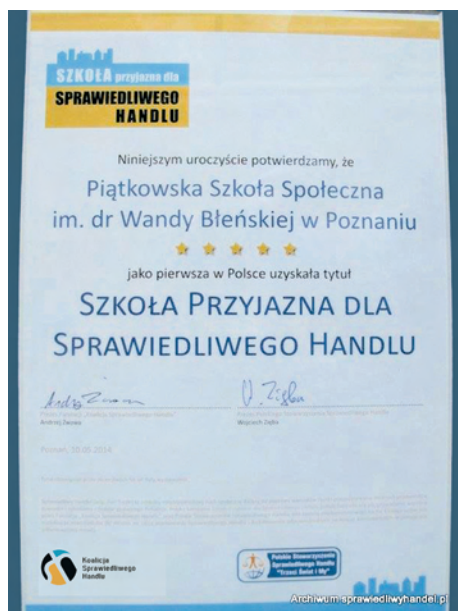
Głównym panelistą był pan Alexander Jose Flores, członek Stowarzyszenia Producentów Sprawiedliwego Handlu Aprinores w Salwadorze. Pan Flores rozpoczął dyskusję z kandydatami do Parlamentu Europejskiego oraz młodymi Europejczykami na temat tego, w jaki sposób Unia Europejska może wspierać Sprawiedliwy Handel w najbliższej kadencji PE.

Wydarzenie to było częścią projektu Vote for Fair Trade, w którym uczestniczy 12 europejskich organizacji.

PIERWSZA W POLSCE SZKOŁA PRZYJAZNA DLA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

Piątkowska Szkoła Społeczna im. dr. Wandy Błęńskiej jako pierwsza w Polsce wypełniła kryteria przyznania tytułu „Szkoła Przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu” (SPdSH). Uroczystość wręczenia certyfikatu odbyła się w siedzibie szkoły (Poznań, ul. Franciszka Stróżyńskiego 16) w dniu 7 maja o godz. 12:30, w trakcie finału organizowanych przez uczniów i nauczycieli „Dni ekologii i Sprawiedliwego Handlu”.

Przyznanie tytułu jest zwieńczeniem trwającego 1,5 roku procesu wypełniania kryteriów koniecznych do jego uzyskania. W jego trakcie na terenie szkoły prowadzona była kampania promocyjna na rzecz idei Sprawiedliwego Handlu i odpo-

wiedzialnej konsumpcji, uczniowie brali udział w zajęciach i konkursach, a rada pedagogiczna podjęła uchwałę popierającą Sprawiedliwy Handel. Działania te wpisują się w kampanię „Miasto Przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu” prowadzoną w Poznaniu od kilku lat. W listopadzie 2012 Poznań jako pierwsze miasto w Polsce uzyskał taki tytuł. Zapraszamy wszystkie szkoły do udziału w Kampanii.

W NUMERZE

MŁODZIEŻOWA DEBATA W STRASBURGU

1500 FAIR TRADE TOWNS

PIERWSZA W POLSCE SZKOŁA PRZYJAZNA DLA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

ŚWIATOWY DZIEŃ SPRAWIEDLIWEGO HANDLU '2014

DREWNIANE ZABAWKI ZE SRI LANKI – GOLDEN PALM CRAFTS

„WPROWADZENIE DO ETYCZNEGO FINANSOWANIA I ODPOWIEDZIALNYCH INWESTYCJI”

KAMPANIA VOTE FOR FAIR TRADE – PODSUMOWANIE

DOROCZNA KONFERENCJA WFTO – EUROPE

ZŁOTO Z CERTYFIKATEM FAIRTRADE

RAPORT „HUNGRY FOR LAND”

Ruch Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu (Fair Trade Towns) pozostaje największą na świecie kampanią Fair Trade, dzięki czemu jest skutecznym narzędziem wspierania i promowania wartości Sprawiedliwego Handlu zarówno wśród władz jak i społeczności lokalnych.

1500 FAIR TRADE TOWNS

W 2011 r., po 10 latach prowadzenia kampanii, 1000. miasto uzyskało tytuł Miasta Przyjaznego dla Sprawiedliwego Handlu (MPdSH). Zaledwie po 3 latach, w maju 2014 r., niemieckie miasto Rheinbach zostało 1500. MPdSH. W Niemczech, pomimo stosunkowo późnego wejścia do Kampanii (Saarbrücken został pierwszym MPdSH

1500 FAIR TRADE...

« 1

w Niemczech 2 kwietnia 2009 r.), dokonał się ogromny postęp. W 2011 r. istniało tam 50 Fair Trade Towns, a już w maju 2014 r. Herford zostało 250. niemieckim MPdSH. Liderem w dalszym ciągu pozostaje jednak Wielka Brytania z 584 MPdSH, wraz z FT countries – Walią i Szkocją, w których każde miasto posiada tytuł Fair Trade Town.

Aktualna mapa Fair Trade Towns na świecie: www.fairtradecentre.org.

Ciekawostka z Belgii: wraz z uzyskaniem tytułu Fair Trade Town przez Oudenaarde na początku września, flamandzki region Belgii stanie się regionem o największym "zagęszczeniu" (poza Szkocją i Walią) Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu na kontynencie europejskim. Przyznanie tytułu będzie oznaczało, że 50% miast flamandzkiego regionu posiada status Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu.

„WPROWADZENIE DO ETYCZNEGO FINANSOWANIA I ODPOWIEDZIALNYCH INWESTYCJI”

Pierwszy polski przewodnik na temat Etycznego Finansowania i Odpowiedzialnych Inwestycji jest już dostępny na [stronie internetowej PSSH](http://stronieinternetowejPSSH). Zapraszamy do lektury!

Materiał został stworzony w ramach projektu PRICE – Promoting Responsible Investments and Commerce in Europe. Obecnie opracowywane są jeszcze polskie wersje 3 przewodników tematycznych:

- „Etyczne Finansowanie a Sprawiedliwy Handel”;
- „Kulisy biomasy – W jaki sposób zapewnić odpowiedzialne inwestowanie w biomasę drzewną”;
- „Odpowiedzialne plantacje – Zrównoważone i odpowiedzialne inwestowanie (SRI) w plantacje leśne”.

Już wkrótce dostępne będą na stronie internetowej

www.sprawiedliwyhandel.pl.

ŚWIATOWY DZIEŃ SPRAWIEDLIWEGO HANDLU '2014

Światowy Dzień Sprawiedliwego Handlu (WFTD, World Fair Trade Day) jest inicjatywą Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu (WFTO), odbywającą się w drugą sobotę maja każdego roku. Jest festiwalem imprez na całym świecie, podczas których podkreśla się namacalny wkład Ruchu FT w walkę z ubóstwem i wyzyskiem, ze zmianami klimatu i kryzysem gospodarczym, który ma największy wpływ na najsłabsze grupy społeczne na świecie.

W 2014 r. imprezy w ramach obchodów Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu

odbyły się w 12 miastach w Polsce (Bielsko-Biała, Gdańsk, Jelenia Góra, Katowice, Kielce, Lublin, Łódź, Nowa Dęba, Poznań, Rzeszów, Sosnowiec, Warszawa).

Patronat nad tegorocznymi obchodami WFTD w Polsce objęło Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu oraz Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu”.

Przegląd wydarzeń zorganizowanych w ramach WFTD 2014 w Polsce dostępny jest na stronie internetowej PSSH.

Relacje z imprez można obejrzeć na FB: www.facebook.pl/FairTrade.100.PSSH.

DREWNIANE ZABAWKI ZE SRI LANKI – FIRMA GOLDEN PALM CRAFTS

W czerwcu br. otrzymaliśmy zaproszenie do współpracy od firmy Golden Palm Crafts. Firma od 1985 r. jest wiodącym producentem ze Sri Lanki, eksportującym drewniane zabawki dla dzieci. Wszystkie produkty wykonane przez firmę są zgodne z wytycznymi zarządzania jakością ISO 9001:2008, a do ich produkcji wykorzystywane jest drewno Rubberwood (najbardziej przyjazne dla środowiska w dzisiejszym przemyśle drzewnym). Spełniają też wszystkie standardy bezpieczeństwa wymagane w UE. Od 1988 r. firma jest również członkiem Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu (WFTO).

Głównym celem Golden Palm Crafts jest stworzenie miejsc pracy dla ludzi na obszarach wiejskich na Sri Lance, gdzie możliwości zatrudnienia są niewielkie. Rzemieślnicy otrzymują wynagrodzenie powyżej płacy minimalnej, ubezpieczenia, odszkodowania pracownicze, składki emerytalne i pomoc w ramach czesnego do szkół. Zyski z działalności są reinwestowane w nowe maszyny, narzędzia i szkolenia, w celu poprawy warunków pracy i tworzenia nowych miejsc pracy.

Szef Golden Palm Crafts był Prezesem WFTO-Azja w latach 2010–2012.

KAMPANIA VOTE4 FAIR TRADE – PODSUMOWANIE

W 2013 r. został rozpoczęty projekt Vote for Fair Trade (VOTE4FT). W miesiącach poprzedzających wybory do PE wszedł w on w kulminacyjną fazę. Kandydaci na europarlamentarzystów z 19 krajów europejskich zostali zapytani o ich poparcie dla idei Sprawiedliwego Handlu i stosunek do zagadnień zrównoważonego rozwoju.

Ostatecznie Deklarację poparcia oraz Manifest Sprawiedliwego Handlu

podpisało 512 kandydatów (zobacz [kto w Polsce popiera SH](#)), 118 z nich zostało postami do PE. Największa liczba nowych europosłów popierających SH została wybrana w Niemczech (19), Francji (16) oraz we Włoszech (13). Następnym krokiem będzie spotkanie z europosłami popierającymi FT w ramach organizowanego corocznie w Parlamencie Europejskim Fair Trade Breakfast. W tym roku odbędzie się ono w dniu 8 października.

Polecamy [interaktywną mapę](#) z listą wybranych europosłów popierających FT. Zapraszamy również do zapoznania się z [dokumentem programowym](#), z którego można dowiedzieć się w jaki sposób UE może wpływać na bardziej sprawiedliwe relacje handlowe.

DOROCZNA KONFERENCJA WFTO-EUROPE

W dniach 12–14 czerwca w Elspleet (Holandia) odbyła się międzynarodowa konferencja WFTO-Europe. Uczestnikami byli przedstawiciele kilkudziesięciu organizacji członkowskich WFTO z naszego kontynentu (WFTO-Europe posiada 77 członków). Głównym tematem konferencji był nowy system certyfikacji członków organizacji – WFTO Guarantee System. W tym kontekście omówione zostały również standardy dla detalistów (retailers standards) i importerów Fair Trade.

W pracach konferencji uczestniczył przedstawiciel Polskiego Stowarzyszenia Sprawiedliwego Handlu (Tadeusz Makulski), które jako jedna z dwóch organizacji naszej części Europy (obok Fairtrade z Czech Republic) jest członkiem WFTO-Europe.

ZŁOTO Z CERTYFIKATEM FAIRTRADE

Od 2009 roku Fairtrade Labeling Organization wraz z ARM (Alliance for Responsible Mining) wprowadziły standardy i procedury certyfikacyjne dla producentów wydobywających złoto. Najważniejszym aspektem działań jest możliwość śledzenia całego łańcucha dostaw: od kopalni, jubilera, aż po produkt końcowy. Zasady, które muszą być przestrzegane to:

- górnicy złota muszą współpracować ze sobą w demokratycznych organizacjach, które zapewniają im wynagrodzenia;
- część dochodu z sprzedaży złota powinna być przeznaczona na wybrany przez górników projekt;
- zakaz pracy dzieci;
- dodatkowe premie pieniężne za brak stosowania cyjanku czy rtęci przy wydobyciu złota. W tym miejscu należy dodać, że górnicy nie zawsze są w stanie wydobyć złoto bez użycia tych związków chemicznych, dlatego kiedy się nimi nie posługują, otrzymują dodatkowe profity.

W styczniu 2011 roku spółdzielnia Cotapata (Boliwia) wyprodukowała pierwszą certyfikowaną tabliczkę złota. Jak informuje Fairtrade International, inne kopalnie w Peru, Kolumbii, czy Ekwadorze poszły w ślady Cotapata i są na etapie procesu certyfikacyjnego. W Afryce 8 grup górniczych w Keni, Ugandzie i Tanzanii współpracuje z Brytyjską Fairtrade Foundation w celu certyfikacji.

Jednak na drodze współpracy pojawiały się rozczarowania ze strony górników. Przykładem może być Cotapata, która w warunkach Fair Trade sprzedawała jedynie 1% złota i to budziło niezadowolenie. Pomimo, że współpraca między organizacjami układała się dobrze w odpowiedzi na głosy niezadowolonych w 2013 roku organizacje te postanowiły się rozdzielić i niezależnie

szukać najlepszych rozwiązań dla problemów kopalń.

Efekty tej decyzji widoczne są już dziś. Dzięki rozdzieleniu tych organizacji FLO zmieniło kryteria, co sprawiło, że drobni afrykańscy górnicy nie muszą łączyć się w spółdzielnie, co wcześniej było problemem. Dodatkowo klasyczne certyfikaty uzupełniono o takie, które są odpowiednie dla drobniejszych jubilerów korzystających z 0,5-2 kg złota. Są oni zwolnieni z opłat licencyjnych. Takie produkty nie są znakowane, ale odpowiadają wszystkim standardom i konsumenci mogą znaleźć w nich "sprawiedliwe" złoto. Dodatkowo premia za sprzedaż złota nie jest wypłacana procentowo od końcowej ceny, lecz jest stała i wynosi 2000 \$ za kilogram. Wciąż trwają prace w celu usprawnienia działań i polepszenia przyszłości górników.

Certyfikat Fairtrade wprowadzono również dla firm produkujących srebro.

Więcej informacji można znaleźć na stronie <http://www.fairgold.org/>

RAPORT 'Hungry for Land'

Mimo, iż drobni rolnicy produkują większość żywności na świecie, **nowy raport GRAIN 'Hungry for Land'** ujawnia, że są oni "ściśnięci" na obszarze mniejszym niż 25% światowych gruntów rolnych (a jeśli wyłączymy z tego Chiny i Indie – wówczas jedynie na 17%). Korporacyjne i komercyjne gospodarstwa, operacje dotyczące biopaliw oraz spekulanci gruntów wypchają miliony drobnych rolników z ich ziem.

Z wielu badań wynika, że drobni rolnicy są często bardziej wydajni niż zawłasz-

czające ziemie korporacje, poszukujące jedynie zysków. Agroekologiczne podejście drobnych rolników pozwala na produkcję większej ilości żywności, ochronę gleby i wody, mniejszą emisję CO2 i poprawę warunków życia.

Ponadto, według **raportu Fairtrade Foundation**, drobne gospodarstwa produkują 70% światowej żywności -ponad 90% produkcji kakao pochodzi z 5 mln drobnych gospodarstw, a 80% światowej produkcji kawy dostarczają drobni rolnicy.

Wydawcą niniejszego Biuletynu jest PSSH – organizacja członkowska **WFTO**.
www.sprawiedliwyhandel.pl

Materiał wydawany w ramach projektów PRICE i Vote4FT, współfinansowanych ze środków UE. Za przedstawione treści odpowiada Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu.

Bieżące informacje na temat działalności Stowarzyszenia dostępne są [na naszym profilu FB](#).

Zespół redakcyjny: Natalia Kluzek, Anna Skowera, Tadeusz Makulski.

Kontakt: info@sprawiedliwyhandel.pl